

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson, Lena
Adem

Sammanträdesdatum
2023-06-07

FöredragningsPM
Dnr: 23RS3156

Organ
Kulturnämnden

Fördelning av medel till Örebro läns kulturskolor 2023

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att bevilja förslaget på fördelning av 700 000 kronor till Örebro läns kulturskolor att använda i utpekade resurssvaga områden 2023 – 2025.

Sammanfattning

Kulturpolitiska utredningar framhåller att kulturdeltagandet bland vuxna är lägre bland de med kortare utbildningslängd och låga förvärvsinkomster. Samma mönster går att urskilja i förhållande till barns kulturdeltagande. Inom kulturskolans verksamhet är barn med föräldrar med lång utbildningslängd överrepresenterade i Sverige och i Örebro läns kommuner.

Kulturskolan i Sverige är bred, med möjlighet för barn att ta del av många olika kulturområden, och präglas av ett demokratiskt synsätt. En svårighet är dock att kulturskolans verksamhet inte når barn i resurssvaga områden eller områden med socioekonomiska utmaningar. 2021 hade 78 procent av deltagarna i kulturskolan i Örebro län högutbildade föräldrar, samtidigt som andelen högutbildade i länet var 55 procent.

2022 beslutade kulturnämnden om 1 000 000 kronor för tillfälliga politiska satsningar 2023 utifrån ett socioekonomiskt perspektiv. Sammanlagt föreslås att 700 000 kronor viks till Örebro läns kulturskolor att använda i utpekade resurssvaga områden (se bilaga) 2023 – 2025. Medlen ska användas i samverkan och bredda deltagandet inom kulturskolans verksamhet med fokus på barn med sämre socioekonomiska livsvillkor. Barn i de utpekade områdena ska erbjudas tillgång till olika slags kultur.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson, Lena
Adem

Sammanträdesdatum
2023-06-07

FöredragningsPM
Dnr: 23RS3156

Ärendebeskrivning

Politisk inriktning i kulturplanen 2020 – 2023 är solidariskt fördelad kultur med målet att utgå från bland annat socioekonomi, barn och unga samt hela länet vid nya kultursatsningar. Inriktningarna ligger i linje med den regionala utvecklingsstrategin som lyfter behovet av ökad delaktighet i samhället. I RUS betonas att barn ska ges större inflytande i syfte att stimulera de demokratiska strukturerna. Här spelar kulturen en avgörande roll, bland annat som arena för barn och ungas fria tid.

I genomförda GIS-analyser framkommer att resurssvaga områden i länet har lägre tillgång till kulturella mötesplatser. Det innebär att människor som bor i områdena har en minskad möjlighet att ta del av den offentligt finansierade kulturen. Dessa områden präglas generellt av kort utbildningslängd, låga förvärvsinkomster och höga ohälsotal. Områdena finns i länets samtliga kommuner, centralt i tätorterna men även på landsbygden. Med grund i nationella kulturvaneundersökningar är det troligt att även kulturdeltagandet är lägre i de aktuella områdena.

Statistik om deltagandet i länets kulturskolor från 2021 visar att andelen barn med föräldrar med eftergymnasial utbildning var högre inom kulturskolan än bland övriga föräldrar. 78 procent av deltagarna i länets kulturskolor hade högutbildade föräldrar, samtidigt som andelen högutbildade i länet var 55 procent. Det är en utmaning eftersom det är i barndomen som kulturvanor grundläggs. Kultur är en mänsklig rättighet som barn har rätt att ta del av oberoende av förutsättningar.

Den offentligt finansierade kulturen för barn består av kultur i skolan och kultur på fritiden. I båda fallen har länets kommuner avgörande roller. Region Örebro län samverkar sedan lång tid med länets kommuner kring kultur i skolan genom bland annat utbudsdag och utbudskatalog. Det har även pågått diskussioner kring Region Örebro läns relation till de kommunala kulturskolorna. Ett sätt att stärka samverkan är att tillsammans sätta behoven i centrum, testa och följa upp i linje med de vägledande principerna I RUS.

Förslaget på fördelning till kulturskolorna i Örebro län är att 700 000 kronor viks att använda i utpekade resurssvaga områden 2023 – 2025 för att genom samverkan bredda deltagandet inom kulturskolans verksamhet med fokus på barn med sämre socioekonomiska livsvillkor. Medlen ska användas inom befintlig kulturskolverksamhet och ge barn i aktuella områden möjlighet att ta del av olika slags kultur.

Inom ramen för satsningen har länets kulturskolor gemensamt tagit fram

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson, Lena
Adem

Sammanträdesdatum
2023-06-07

FöredragningsPM
Dnr: 23RS3156

följande mål:

- Kulturskolorna ska bedriva riktad verksamhet för att nå socioekonomiskt svaga grupper
- Med stöd i Kulturrådets statistik rikta verksamhet mot socioekonomiska områdestyper som är underrepresenterad i Kulturskolans verksamhet i hela regionen
- Kulturskolorna ska rikta verksamhet inom alla konstformer för de grupper som idag är underrepresenterade i verksamheten.

Hemkommun för medlen 2023 – 2025 med uppdraget att fördela dem mellan eller inom länets kommuner är Karlskoga. Respektive kommun går in med en egeninsats för att möjliggöra arbetet att nå barn i utpekade områden genom samverkan. Egeninsatserna per kommun är baserad på antalet barn i respektive kommun. Den sammanlagda summan är: 130 000. Område kultur och ideell sektor kommer att ingå i en styrgrupp för att följa arbetets utveckling.

Bedömning

I kulturnämndens budget för 2023 beslutades om 1 000 000 kronor för tillfälliga politiska satsningar utifrån ett socioekonomiskt perspektiv. En särskild kulturpolitisk satsning för att öka kulturdeltagandet bland barn är viktig. Det handlar om att ge barn i hela länet möjlighet att ta del av och själva utöva kultur oavsett socioekonomisk tillhörighet eller erfarenheter av kultur. Det går i linje med kulturplanens mål om solidariskt fördelad kultur och den strategiska inriktningen i RUS om stärkt social sammanhållning och demokrati. Det är också betydelsefullt att stärka kulturskolsamverkan i länet i syfte att möjliggöra för fler barn att upptäcka kulturskolans verksamhet, samt stärka kulturskolans arbete med att nå barn i resurssvaga och socioekonomiskt utsatta områden.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Den regionala kulturplanen 2020-2023 prioriterar ett jämställt och jämlikt kulturliv med barn och unga i fokus. Förslaget ligger i linje med kulturplanens prioriteringar och får inga konsekvenser ur ett miljöperspektiv. Satsningen får positiva effekter för barn eftersom den stärker möjligheten att ta del av kultur i hela länet. Det är svårt att bedöma om satsningen har en effekt på jämställdhet.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson, Lena
Adem

Sammanträdesdatum
2023-06-07

FöredragningsPM
Dnr: 23RS3156

Ekonomiska konsekvenser

Fördelningen är en tillfällig politisk satsning och ryms inom kulturnämndens budget 2023.

Uppföljning

Satsningen följs upp årligen genom rapportering om genomförd verksamhet samt en ekonomisk redovisning om hur medlen används. Kulturnämnden får delredovisning 2024 samt en slutredovisning senast i december 2025 av arbetet som visar vilka förflyttningar som har skett med stöd av medlen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnd 2023-06-07, fördelning av medel till kulturskolor

Bilaga: socioekonomiska kluster

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Sofie Aspeqvist, Nora kommun
Lars Hilmerzon, Örebro kommun
Helen Kalin, Karlskoga kommun